

Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з

ГЕОГРАФІЇ (2024 р.)

11 клас

ЗАВДАННЯ № 1

ТЕСТИ

Код: Г – 11–

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕСТИ

Тести **1-25** мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише **один** правильний (**1 бал**). Тести **26-30** мають по п'ять варіантів відповідей, серед яких лише **чотири** правильні (за кожну правильну відповідь – **1 бал**; усього – **4 бали** за кожне запитання). Тести **31-35** мають по сім варіантів відповіді, серед яких лише **три** правильні (за кожну правильну відповідь – **1 бал**; усього – **3 бали** за кожне запитання).

Оберіть, на Вашу думку, правильні варіанти відповідей та позначте їх у бланку згідно з інструкцією.

УВАГА! Зараховуватись будуть відповіді, позначені тільки в цьому бланку (друкованими літерами)

(виправлення не допускаються)

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь										
№	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відповідь										
№	21	22	23	24	25					
Відповідь										

№ 26				№ 27				№ 28				№ 29				№ 30			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

№ 31			№ 32			№ 33			№ 34			№ 35		

Загальна кількість балів за виконанні завдання – 110. Час написання – 4 год

1. Укажіть один із найбільших і відомих у світі національних парків Африки

А Киву

Б Серенгеті

В Сагарматха

Г Кагера

2. *Визначте, де були проведені спостереження, на підставі яких Чарльз Дарвін розвинув свою теорію природного відбору*

А Багамські острови;

В острови Галапагос

Б Бермудські острови

Г острів Мадагаскар

3. *Гайоти – це:*

А підводні поодинокі вулканічні гори з майже плоскими вершинами

Б вулканічні бомби

В підводні хребти

Г підводні каньйони

4. *Серед корисних копалин Північної Америки світове значення мають*

А кам'яне вугілля, нафта, природний газ

Б фосфорити, калійні солі, кухонна сіль

В молібденові, титанові, мідні руди

Г свинець, цинк, вольфрам

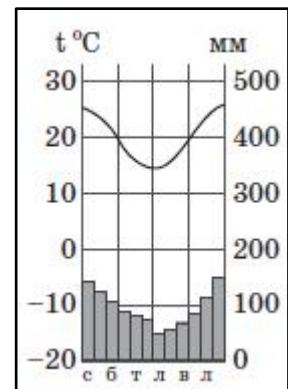
5. *Проаналізуйте кліматограму. Яке твердження доводить, що відображені на ній кліматичні показники характеризують субтропічний клімат пампи (Південна Америка), а не прерій (Північна Америка)?*

А найвища середньомісячна температура становить +25 °С, а найнижча +14 °С

Б температура повітря не опускається нижче 0 °С, тому снігового покриву немає

В із червня по серпень триває прохолодний сезон, а з грудня по квітень – спекотно

Г кількість опадів істотно змінюється протягом року, але бувають засухи

6. *Чому підприємства цукрової та спиртової галузей промисловості розміщують, зазвичай, у невеликих за людністю населених пунктах?*

А достатньо споживачів продукції цих галузей

Б є можливість використовувати місцеві природні ресурси

В такі поселення розташовані в межах великих агломерацій

Г підприємства максимально наближені до джерел сировини

7. *Укажіть групу сільськогосподарських культур, що доцільно вирощувати у межах однієї сільськогосподарської зони*

А соняшник, льон-довгунець, рис

Б цукровий буряк, тютюн, хміль

В кукурудза, озиме жито, просо

Г льон-довгунець, картопля, озиме жито

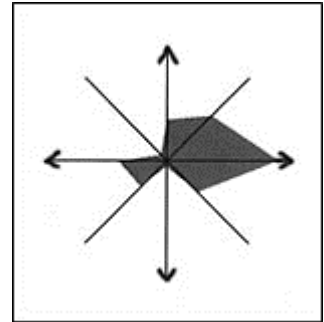
8. Проаналізуйте розу вітрів у Приазов'ї. Що є наслідком впливу переважаючих вітрів у цьому регіоні?

А на річках побудовані гідроелектростанції

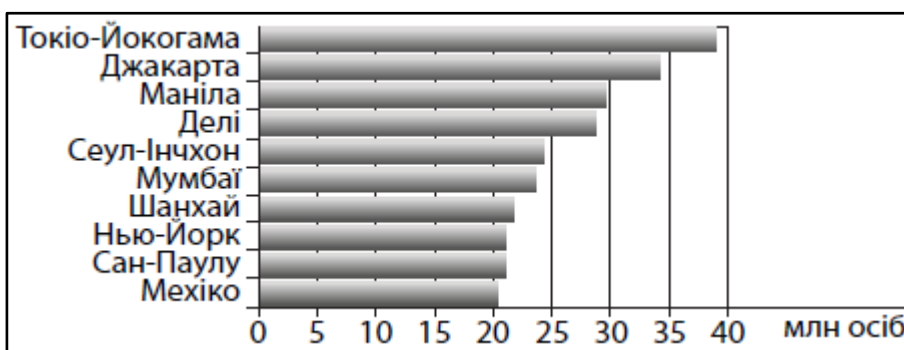
Б погоду визначають циклони з Атлантичного океану

В течія в Азовському морі рухається проти годинникової стрілки

Г сміттєзвалища розташовані у східній частині міст

9. Проаналізуйте діаграму, на якій відображено чисельність населення в десяти найбільших агломераціях світу (2019 р.), і зробіть висновок щодо особливостей поширення такої форми розселення на планеті

А найбільші агломерації розташовані в усіх частинах світу, на всіх материках

Б десять найбільших агломерацій світу сформувалися у двох регіонах – Азії та Америці

В у високорозвинених країнах світу немає агломерацій із чисельністю населення понад 1 млн осіб

Г ядрами десяти найбільших агломерацій є міста-столиці країн Східної півкулі

10. Обсяг виробництва товарів і послуг у Китаї більший, ніж у Японії, проте Японію відносять до групи високорозвинених країн, а Китай – ні. Який показник соціально-економічного розвитку потрібно збільшити Китаю, щоб увійти в цю групу країн?

А співвідношення економічно активного населення і безробітних

Б валовий внутрішній продукт у розрахунку на одного жителя країни

В частку первинного сектора в структурі промислового виробництва

Г забезпеченість освітніми послугами дітей дошкільного й шкільного віку

11. Яка країна Європи володіє найбільшими розвіданими запасами бурого вугілля?

А Польща

Б Німеччина

В Україна

Г Велика Британія

12. Прочитайте текст: «У 1970-1980-х рр. після періоду бурхливого зростання міст та агломерацій у багатьох європейських країнах розпочався відплив населення з їхніх центрів спочатку до близьких

передмість, а згодом і в більш віддалені дрібні міста й сільську місцевість». Як називається процес, описаний у тексті?

А субурбанізація

В джентрифікація

Б хибна урбанізація

Г агломерація

13. *Назвіть характерні особливості спеціалізації та експорту продукції гірничодобувної промисловості країн Африки*

А Ліберія, Мавританія – залізні руди

Б Нігер, Габон – золото

В ПАР, Замбія, ДРК – нафта

Г Алжир, Нігерія, Лівія – уран

14. *Укажіть, на яку мінеральну сировину найбільш багата Австралія*

А боксити

Б залізна руда

В олово

Г фосфорити

15. *Назвіть країни з республіканською формою правління*

А Іспанія, Франція, Туреччина

В Нідерланди Швеція, ОАЕ

Б Аргентина, Пакистан, Нігерія

Г Італія Таїланд, Данія

16. *Укажіть країни, у яких продукція рослинництва, за вартістю, перебільшує продукцію тваринництва*

А Німеччина і Монголія

В Мексика і Литва

Б Швейцарія і Ірландія

Г Індія і Туреччина

17. *Укажіть регіон, у якому серед віруючих переважають протестанти*

А Південна Європа

В Північна Америка

Б Східна Європа

Г Центральна Америка

18. *Яке твердження є хибним?*

А більшість населення Азії проживає в сільській місцевості

Б розміщення населення в регіонах відрізняється високою нерівномірністю

В у структурі зайнятості населення більшості країн Азії переважає сфера послуг

Г у статевій структурі населення багатьох країн Азії переважають чоловіки

19. *Якщо ви перебуваєте в Україні, то ваша точка-антипод знаходиться*

А у Південній Америці

Б в Атлантичному океані

В у Індійському океані

Г у Тихому океані

20. *Визначте масштаб топографічної карти, якщо її аркуш має номенклатуру М-36-142*

А 1: 10 000

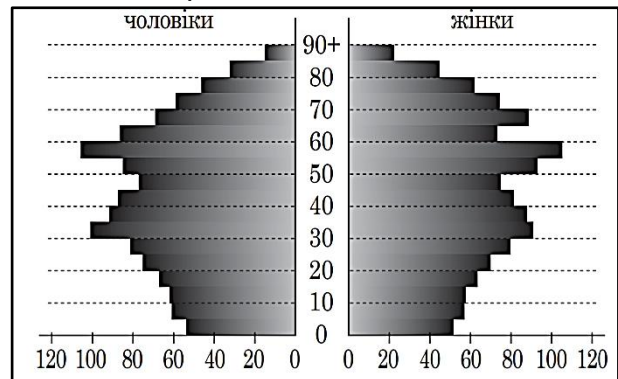
В 1: 50 000

Б 1: 100 000

Г 1: 25 000

21. Проаналізуйте статеву-вікову піраміду країни. Спрогнозуйте соціально-економічну проблему та дії уряду цієї країни за умови збереження теперішніх демографічних тенденцій

- А** збільшення попиту на освітні послуги → будівництво шкіл
- Б** нестача трудових ресурсів → стимулювання імміграції
- В** зростання безробіття → створення нових робочих міст
- Г** зменшення тривалості життя → стримування урбанізації

22. Який кольоровий метал посідає першість за обсягами виробництва у світі

- А** мідь
- Б** цинк
- В** золото
- Г** алюміній

23. Укажіть види хмар, які формуються найнижче від земної поверхні

- А** купчасті
- Б** шаруваті
- В** перисті
- Г** сріблясті

24. Чому влітку середня температура повітря на заході України на 2-3 °C нижча, ніж на сході?

- А** західна частина України більш лісиста
- Б** на захід зростає континентальність клімату
- В** на заході більше хмарних днів, ніж на сході
- Г** посилюється вплив антициклонів зі сходу

25. Виявляється на Землі існує «машина часу», що дозволяє повернутися в попередню добу. У якому напрямку слід перелетіти літаком, щоб повернутися в попередній день?

- А** з Америки в Європу через Атлантичний океан
- Б** з Африки в Австралію через Індійський океан
- В** з Америки в Азію через Тихий океан
- Г** з Азії в Америку через Тихий океан

Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) (№ 26-30)

До кожного завдання подано інформацію, що позначено цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Для виконання завдання необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити логічні пари) та записати букви в **БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ** під цифрами відповідного номера тесту.

26. Визначте країну за особливістю розташування виробництв вторинного сектора економіки

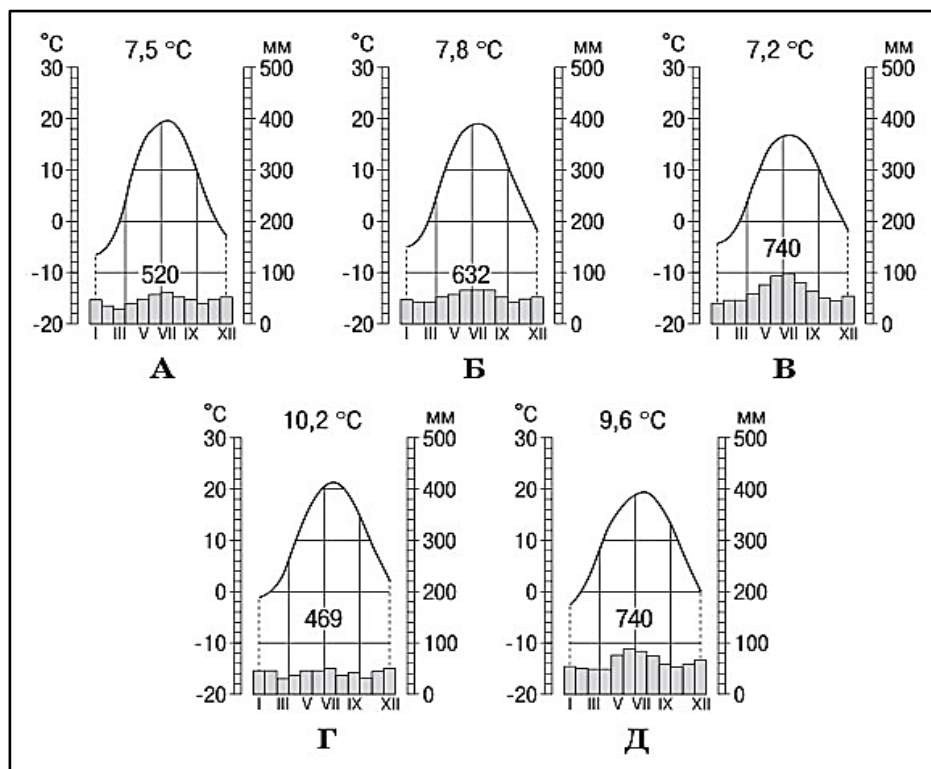
1 домінування західного району	А Німеччина
2 концентрація промислових підприємств на півночі країни	Б Канада
3 розташування 70 % потужностей обробної промисловості в південно-східній частині країни	В Індія
4 зосередження промислового виробництва на півдні країни	Г Австралія
	Д Італія

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Установіть відповідність між містами України та кліматичними діаграмами

- 1 Львів
- 2 Ужгород
- 3 Київ
- 4 Харків

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Установіть відповідність між країнами та природними об'єктами, що у 2011 році визнані як нові природні 7 чудес світу

1 В'єтнам	А Столова гора
2 Індонезія	Б бухта Халонг
3 Корея Південна	В вдп. Ігуасу
4 ПАР	Г острів Чеджу
	Д острів Комодо

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

29. Визначте відповідність між країнами та металевими рудами, що вони експортують

1 Ямайка	А олово
2 Мавританія	Б мідь
3 Таїланд	В залізна руда
4 Замбія	Г боксити
	Д цинк

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

30. Визначте відповідність між державами та формами їх державного правління

1 ОАЕ, Бруней, Катар	А президентські республіки
2 США, Мексика, Бразилія	Б парламентські республіки
3 Малайзія, Японія, Норвегія	В президентсько-парламентські республіки
4 Греція, Індія, Ізраїль	Г конституційні монархії
	Д абсолютні монархії

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді (№ 31-35).

Завдання 31-35 мають по сім варіантів відповіді, серед яких лише три правильні. Оберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, варіанти відповіді, та запишіть їх у **БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ** під цифрами відповідного номера тесту.

31. Назвіть твердження, що правильно характеризують особливості рельєфу України

- 1 у рельєфі України за площею переважають низовини
- 2 Українські Карпати – середньовисотні гори з округлими вершинами
- 3 у рельєфі України за площею переважають височини
- 4 Українські Карпати – давні, низькі, сильно зруйновані гори
- 5 Кримські гори – молоді високі гори із загостреними вершинами
- 6 найвища позначка рівнинної частини України – гора Берда
- 7 рівнини України мають загальний ухил із півдня на північ

32. Укажіть країни, що відрізняються найбільшою часткою у виробництві електроенергії на АЕС у Європі

- 1 Норвегія 2 Україна 3 Італія
- 4 Угорщина 5 Велика Британія 6 Франція 7 Німеччина

33. Які європейські міста відносять до фінансових центрів світового значення?

- 1 Париж 2 Цюрих 3 Лондон
- 4 Марсель 5 Франкфурт 6 Відень 7 Мадрид

34. Укажіть характеристики, спільні для Німеччини та Великої Британії

- 1 унітарні республіки
- 2 приморські держави
- 3 експортери нафти та природного газу
- 4 країни з перехідною економікою
- 5 входять у Шенгенську зону
- 6 переважає тваринництво
- 7 експортери технологій та капіталу

35. Які з зазначених країн спеціалізуються на м'ясному скотарстві

1 Аргентина	2 Куба	3 Венесуела	
4 Еквадор	5 Бразилія	6 Болівія	7 Австралія

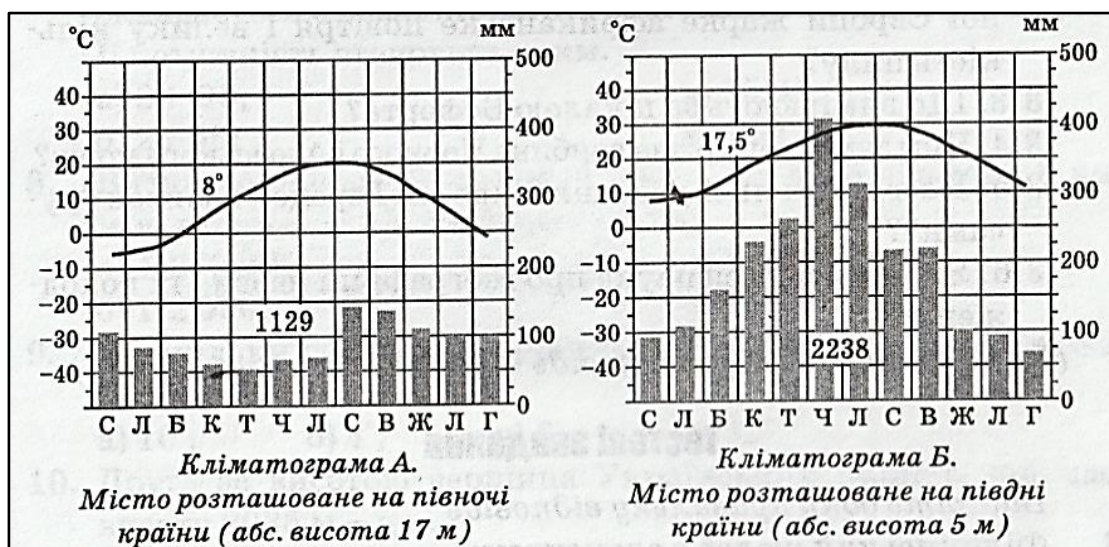
ЗАВДАННЯ № 2 (11 кл.)

1. Доведіть, що вихід до морів є рисою вигідності географічного положення. Наведіть приклади (10 балів).
2. Ми добре відчуваємо вплив добових ритмів, у першу чергу, через зміну дня і ночі. Але вплив цих ритмів відчувають усі геосфери. Охарактеризуйте добові ритми планети Земля та їх прояв у атмосфері, гідросфері, літосфері та біосфері (8 балів).
3. Уявіть, що вам треба підготувати доповідь на тему «Депопуляція та її негативні наслідки». Розкрийте основні питання лекції. Дайте необхідні визначення, роз'яснення. Які країни і чому слід, на вашу думку, розглянути як приклади? Яким прикладом може бути Україна? Поясніть (10 балів).

ЗАВДАННЯ № 3 (1) (11 кл.)

1. Ця велика держава розташована на островах. За даними кліматограм її північного – **А** і південного – **Б** міст визначте, у яких кліматичних поясах і в якій півкулі вона знаходиться? Поясніть свою відповідь і спробуйте назвати цю державу (6 балів).

Один з островів цієї держави

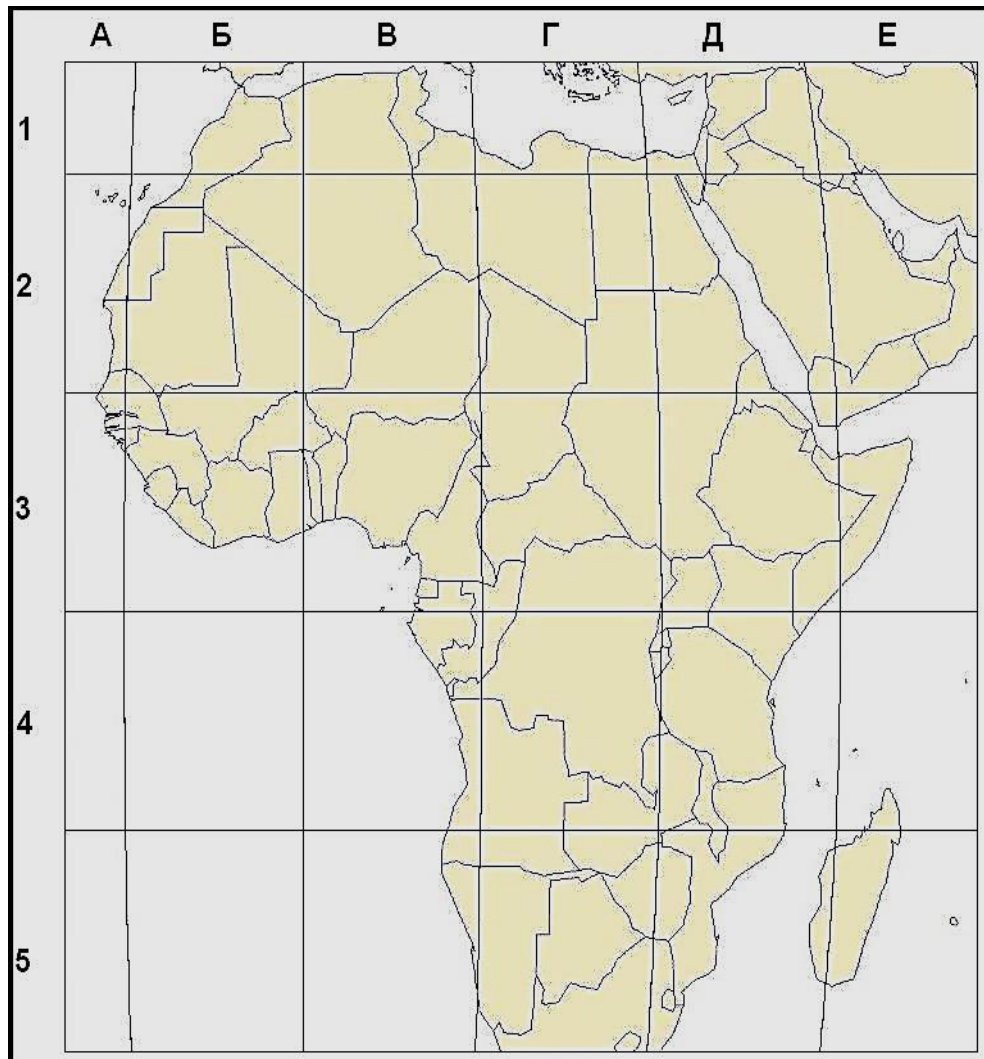
ЗАВДАННЯ № 3 (2) (11 кл.)

2. Вивчаючи топографічну карту масштабу 1 : 25 000, перша група учнів, що перебувала в точці А (X = 6 067 000, Y = 4 312 2500), установила, що із цієї точки в напрямку до джерела (точка С) дирекційний кут становить 45°. Друга група учнів, що перебувала в точці В (X = 6 067 000, Y = 4 313 250), визначила, що дирекційний кут із точки В у напрямку цього ж джерела становить 315°. Визначити:

- прямокутні координати джерела (точки С) на топографічній карті;
- відстань на місцевості між двома групами учнів (у метрах);
- відстань на місцевості (у метрах) від точок А і В до джерела (точки С) (6 балів).

ЗАВДАННЯ № 3 (3) (11 кл.)

3. На карті Африки меридіани та паралелі проведені через 15° і утворюють сітку із криволінійних трапецій (для спрощення назвемо їх квадратами) – **1А, 2В** та ін. Так, Червоне море, майже, повністю розмістилося у квадраті **2Д**, а острів Кіпр – у **1Д**. Користуючись картою та зазначеною інформацією, визначте квадрати, у яких розташовані запропоновані об'єкти та заповніть таблицю **ЧІТКИМИ ЦИФРАМИ І БУКВАМИ** за зразком (**10 балів**).

Інформація про географічний об'єкт	Місцезнаходження об'єкта на карті	
	Цифра	Буква
<i>Зразок: Перська затока</i>	2	Е
1. Країна – найбільший виробник какао-бобів у світі		
2. Національний парк Нгоронгоро		
3. Гирло найбільшої з річок, що впадає у найбільше безстічне озеро материка		
4. Гирло ріки Оранжева		
5. Найгучніший водоспад світу		
6. Острів Тенерифе		
7. Океанське узбережжя ЦАР		
8. Річка Шатт-ель-Араб		
9. Найнаселеніша країна Африки		
10. Найнижча точка Землі		
11. Напівпустеля Калахарі у межах Ботсвани		
12. Озеро Тана		
13. Провінція Шаба (Конго), що багата на мідні руди		
14. Затока Сідра з лівійським портом Рас-ель-Ануф		
15. Мис Рас-Гафун		
16. Держава-анклав на території Південної Африки		
17. Гирло ріки Нігер		
18. Океанське узбережжя Танзанії		
19. Найбільше місто Марокко – Касабланка		
20. Гібралтарська протока		

